

Історія

УДК 327(73:477)«2014/2018»

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17226985>**Військова допомога США Україні у роки російсько-української війни
(2014–2018)****Заболотнюк Ігор Олександрович,**

аспірант, Інститут українознавства

ім. І. Крип'якевича НАН України, м. Львів, Україна,

<https://orcid.org/0000-0001-6153-1110>**Прийнято: 17.08.2025 | Опубліковано: 30.08.2025**

Анотація. *Актуальність дослідження.* Після початку російської збройної агресії проти України (лютий 2014 р.) США стали одним із провідних донорів у сфері військово-технічної підтримки України. Допомога охоплювала широкий спектр летального та нелетального обладнання і стала критично важливою для підтримання обороноздатності України, її стійкості та здатності до контрнаступальних дій. Зважаючи на безпрецедентні масштаби допомоги, постає потреба у науковій систематизації її параметрів, вивченні як матеріально-технічного, так і політико-дипломатичного виміру цієї допомоги.

Мета дослідження полягає у комплексному аналізі військової допомоги США, яку вона надала Україні у роки проведення Антитерористичної операції у південно-східних областях нашої держави.

Методологічну основу статті становлять принципи історизму, наукової об'єктивності, системності, всебічності та наступності. У роботі широко використано загальноісторичні (проблемно-хронологічний, історико-

типологічний, історико-порівняльний, історико-генетичний, історико-системний) та загальнонаукові (логічний, абстрагування, узагальнення, індукція та дедукція) методи.

Результати дослідження. У статті визначено характер та етапи надання військової допомоги США Україні у досліджуваний період, окреслено обсяги та види допомоги, включно з нелетальним обладнанням, летальною зброєю. Розглянуто внутрішньополітичні та зовнішньополітичні чинники, які визначали параметри американської підтримки, досліджено роль законодавчих ініціатив Конгресу США у формуванні правової основи допомоги. Також оцінено вплив американської військової допомоги на обороноздатність ЗСУ та здатність протидіяти агресії Росії, охарактеризовано динаміку трансформації американської допомоги – від надання нелетального обладнання до комплексної підтримки сектору безпеки України.

Висновки. Аналіз політичних, військових та геостратегічних чинників, які визначали обсяги та інтенсивність надання США військово-технічної допомоги Україні у 2014–2018 рр., засвідчує, що підтримка мала багатовимірний характер і змінювалася під впливом внутрішніх та зовнішніх обставин. Внутрішньополітичний вимір у США формувався на перетині міжпартійних дискусій, стратегічних підходів різних адміністрацій та суспільних очікувань щодо ролі країни у глобальній безпековій архітектурі. Військовий компонент допомоги прямо корелював із динамікою бойових дій: ескалація конфлікту на Донбасі, анексія Криму кожного разу призводили до розширення номенклатури озброєння, зростання фінансових пакетів допомоги і переходу від оборонних до наступальних систем.

Ключові слова: російсько-українська війна, США, Україна, Росія, допомога, зброя, Антитерористична операція, ЗСУ.

United States Military Aid to Ukraine during the Russo-Ukrainian War (2014–2018)

Igor Zabolotniuk,

PhD student, Ivan Krypiakevych Institute
of Ukrainian Studies of the NAS of Ukraine,
Lviv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-6153-1110>

Abstract. *Relevance of the Study.* After the onset of Russian armed aggression against Ukraine (February 2014), the United States became one of the leading donors in the field of military-technical support for Ukraine. Assistance encompassed a wide range of lethal and non-lethal equipment and became critically important for maintaining Ukraine's defense capability, resilience, and capacity for counteroffensive operations. Given the unprecedented scale of assistance, there is a need for scientific systematization of its parameters and study of both the material-technical and politico-diplomatic dimensions of this support.

The aim of the study is a comprehensive analysis of the United States' military aid provided to Ukraine during the Anti-Terrorist Operation (ATO) in the southeastern regions of the country.

Methodology. The methodological foundation of the article is based on the principles of historicism, scientific objectivity, systematicity, comprehensiveness, and continuity. The study extensively uses general historical methods (problem-chronological, historical-typological, historical-comparative, historical-genetic, historical-systemic) and general scientific methods (logical reasoning, abstraction, generalization, induction, and deduction).

Results. The article identifies the nature and stages of U.S. military assistance to Ukraine during the study period, outlines the volume and types of aid, including non-lethal equipment and lethal weapons. Internal and external political factors shaping

the parameters of American support are examined, and the role of U.S. Congressional legislative initiatives in forming the legal basis for assistance is explored. The impact of U.S. military aid on the defense capability of the Armed Forces of Ukraine (AFU) and its ability to counter Russian aggression is assessed, as well as the dynamics of the transformation of U.S. assistance—from non-lethal support to comprehensive backing of Ukraine's security sector.

Conclusions. *Analysis of political, military, and geostrategic factors determining the scale and intensity of U.S. military-technical aid to Ukraine in 2014–2018 shows that support was multidimensional and evolved under the influence of internal and external circumstances. The domestic political dimension in the United States was shaped by interparty discussions, strategic approaches of different administrations, and public expectations regarding the country's role in the global security architecture. The military component of assistance directly correlated with the dynamics of combat operations: escalation in the Donbas and the annexation of Crimea each time led to an expansion of the range of weapons, an increase in financial aid packages, and a shift from defensive to offensive systems.*

Keywords: *Russo-Ukrainian War, United States, Ukraine, Russia, assistance, weapons, Anti-Terrorist Operation, Armed Forces of Ukraine.*

Постановка проблеми. У 2014–2018 рр. (період проведення Збройними Силами України (ЗСУ) Антитерористичної операції (АТО) у південно-східних областях України) військова допомога Сполучених Штатів Америки (США) Україні стала ключовим елементом її зовнішньої політики у відповідь на збройну агресію Російської Федерації. На початковому етапі війни підтримка США зосереджувалася на постачанні нелетального обладнання, включно з бронежилетами, приладами нічного бачення, засобами зв'язку та медичним устаткуванням. Згодом асортимент допомоги зазнав різючих змін, а законодавчі ініціативи Конгресу США, включно із ухваленням Закону «Про підтримку

свободи в Україні» (2014), створили правові та фінансові основи для її надання. Таким чином у досліджуваний період була сформована комплексна стратегія підтримки України, що поєднувала політичні, економічні та оборонні складові, спрямовані на зміцнення спроможностей ЗСУ та стабілізацію ситуації у південно-східних регіонах України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Військова допомога США Україні у рови російсько-української війни – малодосліджена тема в українській та зарубіжній історіографії. Більшість публікацій присвячені політичним, дипломатичним та міжнародно-правовим аспектам українсько-американських відносин та, на жаль, не відображають особливостей військової допомоги США нашій державі.

З-поміж монографій, дотичних до предмету дослідження, заслуговує на увагу праця С. Віднянського, А. Мартинова «Російсько-українська війна та міжнародне співтовариство» [1]. У шостому розділі «Активна політика США і Канади щодо війни Росії проти України» зокрема відзначено, що «перемога у листопаді 2016 р. на президентських виборах у США представника республіканців Дональда Трампа дала підстави Кремлю сподіватись на «велику угоду» щодо повернення України в російську сферу впливу... Але до цього справа так і не дійшла» [1, с. 173].

У руслі досліджуваних проблем значне зацікавлення викликає аналітична записка «Україна в безпековій політиці США» [2], підготовлена Національним інститутом стратегічних досліджень, в якій констатовано, що «з огляду на фінансово-економічний, науково-технологічний та військовий потенціал, саме США залишаються провідним актором, який визначає порядок денний міжнародних відносин, навіть за умови можливого корегування зовнішньополітичного й безпекового курсу держави Адміністрацією Дональда Трампа» [2].

Наукові розвідки, які побачили світ упродовж останніх років, також відображають окремі аспекти українсько-американських відносин у військовій сфері. З-поміж таких, виокремимо наукові праці О. Івасечка, П. Лопушанського «Військова допомога США Україні у протидії збройній агресії Росії у 2014–2023 рр.» [3], М. Мороза, А. Гавриш «Економічний вимір військової допомоги США: безпекові пакети та їх вплив на обороноздатність і фінансову стійкість України» [4], А. Годлюк «Стратегічне партнерство в форматі особливих відносин між Україною та США» [5], Д. Лободи, І. Паніна «Політика адміністрацій Президентів Барака Обама та Джо Байдена щодо агресії РФ проти України» [6], П. Черевка, О. Черевко «Сучасний стан стратегічного партнерства України зі Сполученими Штатами Америки: правові аспекти» [7], К. Величко, О. Рачкован «Стратегічне партнерство України: концептуальні основи і сучасні реалії» [8], А. Лойшина, С. Ясенка, Є. Косарецького, Р. Бойка «Сутність ключових понять у сфері міжнародної допомоги, наданої для зміцнення обороноздатності України» [9], В. Пашкова «Динаміка українсько-американських відносин за часів адміністрації Б. Обама (2014–2016)» [10].

Виділення нерозв'язаних раніше частин загальної проблеми. Попри наявність окремих публікацій, присвячених українсько-американським відносинам та політичним аспектам підтримки України, низка ключових питань залишаються недостатньо висвітленими у сучасній історіографії. По-перше, відсутній системний аналіз динаміки і структури американської військової допомоги на ранньому етапі конфлікту. По-друге, українськими та зарубіжними істориками практично не досліджено комплексний вплив допомоги США на оперативні спроможності ЗСУ та здатність протидіяти агресії Російської Федерації. По-третє, залишаються недослідженими внутрішньополітичні та зовнішньополітичні чинники, що визначали швидкість і обсяги постачання військового обладнання та озброєння. Вищезазначені аспекти потребують

детального дослідження для комплексного розуміння американської допомоги Україні у 2014–2018 років.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Основна мета наукової статті – охарактеризувати особливості надання військової допомоги США Україні у контексті розгортання російсько-української війни. Для досягнення мети поставлено такі завдання: 1) визначити характер та етапи надання військової допомоги США Україні у 2014–2018 рр.; 2) окреслити обсяги та види допомоги, включно з нелетальним обладнанням, летальною зброєю; 3) розглянути внутрішньополітичні та зовнішньополітичні чинники, які визначали параметри американської підтримки; 4) дослідити роль законодавчих ініціатив Конгресу США у формуванні правової основи допомоги; 5) оцінити вплив американської військової допомоги на обороноздатність ЗСУ та здатність протидіяти агресії Росії; 6) визначити динаміку трансформації американської допомоги від надання нелетального обладнання до комплексної підтримки сектору безпеки України.

Методологічну основу статті становлять принципи історизму (дозволяє розглядати процеси надання військової допомоги США Україні у їх розвитку), наукової об'єктивності (забезпечує відмову від ідеологічних нашарувань і спрямовує дослідження на аналіз реальних фактів – обсягів допомоги, її структури, механізмів ухвалення рішень), системності (дає змогу простежити взаємозв'язки між військовою допомогою та іншими складовими американської політики щодо України), всебічності (забезпечує залучення різноманітних джерел) та наступності (передбачає врахування попереднього досвіду військово-технічного співробітництва України із США та його еволюцію у нових безпекових умовах).

У роботі широко використано загальноісторичні (проблемно-хронологічний (для висвітлення етапів та динаміки надання військової допомоги), історико-типологічний (для класифікації видів допомоги), історико-

порівняльний (для аналізу відмінностей у підходах різних адміністрацій США), історико-генетичний (для з'ясування причинно-наслідкових зв'язків між політичними рішеннями у США та безпековою ситуацією в Україні), історико-системний (для інтеграції військової допомоги у ширший контекст євроатлантичної безпеки) та ін.) та загальнонаукові (логічний (для структурування досліджуваного матеріалу), абстрагування, узагальнення (для виокремлення ключових тенденцій), індукція та дедукція (для переходу від аналізу конкретних випадків до формулювання загальних висновків) та ін.) методи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Після початку російсько-української війни (лютий 2014 р.) Україна звернулася до США та союзників із проханням надати озброєння для відсічі російської збройної агресії, зокрема йшлося про: снайперські гвинтівки і набої до них для сил спеціальних операцій, міномети калібру 60 мм, 80 мм і 120 мм, а також боезаряди, ручні гранатомети MGL-140, пускові пристрої і ракети для ПТРК Javelin або TOW-II, ПЗРК Stinger, бронетранспортери типу MRAP і бронеавтомобілі типу HMMWV для чотирьох бригад (1312 одиниць), радіолокаційні станції контрбатареїної боротьби різних типів (AN/TPQ-49, AN/TPQ-37, AN/TPQ-36), БПЛА для розвідки і забезпечення вогневого ураження радіусом від 2 до 100 км, радіостанції, медичне обладнання (в тому числі і 52 тисячі аптечок IFAK), окуляри нічного бачення, тепловізійні бінокуляри і приціли [11].

Однак, адміністрація Барака Обами зайняла вичікувальну позицію. Президент США хоча й наголошував, що «військовим вторгненням» до Криму та відділенням півострова від України Росія порушила міжнародне право, однак не сприяв виділенню Україні ефективної військової допомоги [12]. Позиція демократів, зокрема Президента США, базувалася на декількох фундаментальних ідеях: дії США в Україні не повинні призвести до встановлення ворожих відносин з народом Росії, тим більше до «третьої світової

війни»; США не мають «життєво важливих» інтересів в Україні, відповідно, немає особливої потреби ризикувати благополуччям Америки заради захисту однієї з найбільш корумпованих країн Європи; дипломатичне вирішення проблеми, нехай навіть за рахунок визнання сепаратистів учасником переговорів, – більш привабливе рішення, ніж прямий військовий конфлікт; у США немає зайвих військових ресурсів для серйозного військового конфлікту з Росією; театр військових дій на Донбасі характерний тим, що його жителі переважно не підтримують євроатлантичні устремління нового уряду України, для них НАТО асоціюється з образом ворога [13].

Натомість, починаючи з березня 2014 р. республіканцями (сенатори Марко Рубіо, Джон МакКейн, Боб Коркер, Рон Джонсон та ін.) було внесено декілька законопроектів про надання прямої військової допомоги Україні на суму 100 млн дол, а також засобів боротьби з танками і ППО, стрілецької зброї, обміну розвідданими, а також надання статусу привілейованого союзника, що не є її членом НАТО («major non-NATO ally») [13]. У нижній палаті Конгресу США почала функціонувати міжпартійна група підтримки України. Однак, станом на кінець березня 2014 р. уряд США обмежився постачанням до України виключно 330 тис сухих пайків, готових до споживання, вартістю 3 млн дол [11].

Значні надії керівництво України покладало на результати візиту до України 21-22 квітня 2014 р. Віце-президента США Джона Байдена [14] та двосторонню зустріч новообраного Президента України Петра Порошенка з Президентом США Бараком Обамою та Держсекретарем США Джоном Керрі, що відбулася 4 червня 2014 р. у Польщі [11]. Зрештою, на початку липня (відновлення активної фази АТО), Україна почала отримувати заявлену Бараком Обамою у Варшаві допомогу, зокрема до нашої держави надійшли 2000 бронежилетів «Інтерсептор» [15]. Після розмитнення, бронежилети були передані Міністерству оборони України (МОУ) для транспортування до кінцевого пункту призначення. Напередодні українській стороні також було надано 1000 спальних

килимків і 3600 камуфляжних жакетів. 400 коробок марлевих бинтів і 1000 чохлів на каски було надіслано згодом [15].

Питання військової підтримки України порушувалося на Саміті НАТО у Великобританії, який відбувся 4-5 вересня 2014 р. [16]. Коментуючи події Саміту та ставлення США та НАТО до подій в Україні, газета «Deutsche Welle», зокрема, писала: «На головне ж для України питання – чим НАТО може конкретно допомогти країні, що веде, за її власними словами, війну з Росією, відповіді на саміті в Уельсі не стали несподіваними. Генсек Расмуссен заявив, що альянс підтримує Україну, закликав Росію відмовитися від анексії Криму і припинити підтримку сепаратистів на сході країни. Такі заяви лунали й раніше. Не стала новиною і заява про трастові фонди, за допомогою яких НАТО планує допомогти Україні модернізувати свою армію...» [17]. Розмірковуючи над причинами нерішучості США в українському питанні, Олексій Куропяткін виокремив чотири із них: 1) внутрішньополітична ситуація в США; 2) відносини США зі своїми європейськими союзниками по НАТО; 3) інтереси США в діалозі з Росією; 4) інтереси та можливі партнери США в Україні [13].

Все ж, 11 грудня 2014 р. Сенатом, 12 грудня 2014 р. Палатою Представників США було ухвалено Закон «Про підтримку свободи в Україні» (Ukraine Freedom Support Act of 2014) [8]. Документ, автором якого був сенатор Роберт Менендес, визначав Україну військовим союзником США за межами НАТО [19]. Закон передбачав введення нових санкцій проти Росії, надання Україні військової техніки і послуг, у т.ч. протитанкового озброєння, радарних систем для боротьби з артилерією, тактичних розвідувальних БПЛА, захищених засобів зв'язку, а також допомоги з навчання українських військових. Упродовж 60 днів після вступу в дію Закону Президент США мав подати до Конгресу перелік необхідного військового майна та послуг, а також розрахунки щодо термінів проведення відповідних робіт. З цією метою Державному департаменту виділялося 350 млн дол США, які мали бути доступні для

використання до кінця 2017 р. (в т.ч. 100 млн. дол. США – у 2015 фінансовому році, а також по 125 млн. дол. США у 2016 та 2017 рр.) [20].

18 грудня 2014 р. Президент США Барак Обама підписав Закон. «Підписання цього закону не означає зміни політики адміністрації щодо санкцій, яку ми обережно координували відповідно до подій на місці і разом з нашими союзниками та партнерами», – йшлося у заяві Президента США Барака Обами [21]. Він також заявив, що готовий відкликати накладені на Росію санкції, якщо «Москва повернеться до виконання Мінських угод» і не порушуватиме суверенітет і цілісність України. «Ми знову закликаємо Росію припинити окупацію і невдалу анексію Криму, підтримку сепаратистів у східній Україні, виконати зобов'язання, взяті на себе відповідно до Мінської угоди», – зауважував Барак Обама [21]. В Україні «привітали затвердження Конгресом США Закону «Підтримка української свободи», який створював необхідну законодавчу базу для розширення допомоги Україні та запровадження додаткових санкцій проти РФ» [20]. Того ж дня Президент України Петро Порошенко відвідав Вашингтон з робочим візитом. Під час свого виступу в Конгресі український Президент подякував США за надану честь і зазначив, що оплески призначені не йому як главі держави, а «всьому українському народові, який бореться за свою незалежність» [22].

У бюджеті США на 2015 рік було передбачено 112 млн дол на реформування ЗСУ і майже 140 млн дол економічної допомоги Україні. Зокрема, США планували виділити Україні 47 млн дол на допомогу і реформування Збройних сил України, ще 75 млн дол – на ЗСУ через програму «Європейська ініціатива» [23]. На економічну допомогу Україні в американський бюджет було закладено 139 млн 238 тис дол у рамках двосторонньої допомоги і кредитних гарантій [23]. Також у бюджет було включено 502 млн дол на протидію російській агресії в Євразії, частина з яких могла піти на допомогу Україні. Усі кошти проходили через рахунки Державного департаменту та USAID [13].

2 липня 2016 р. Україна отримала від США 14 контрбатареєвих систем (10 – AN/TPQ-48 і 4 – AN/TPQ-36) [11]. Партія цих систем була відразу ж направлена в зону АТО. Дальність виявлення пуску РСЗВ – 24 км, артилерії – 18 км. [11]. Однак, як стало відомо згодом, навіть ті системи, які США вирішили передати Україні, за повідомленнями WSJ, було модифіковано таким чином, що українська сторона не могла своїм використанням цих систем привести до ескалації конфлікту з Росією [11].

Згодом, 27 липня 2016 р. Україна отримала розвідницькі БПЛА RQ-11B Raven від США. Усього було передано 24 авіаційні системи із 72 БПЛА [11]. У повідомленні Міноборони України було наголошено на тому, що отримані американські БПЛА є надсучасними. Для протидії цим американським БПЛА Росія одразу ж розгорнула системи РЕБ «Шиповник-Аеро». Зрештою, як стало відомо у грудні 2016 р., цей тип БПЛА не підходив для ведення бойових дій в ситуації активного використання систем РЕБ противником [11].

«На відміну від попереднього року [2015 р. – авт.], у 2016 р. Конгрес не прийняв жодного законопроекту, який би стосувався виключно України. Але тема допомоги Україні та протидії російській агресії не вщухала. Вона лунала на слуханнях, сесійних засіданнях та на зустрічах українців із законодавцями. А допомога Україні міститься в консолідованому бюджеті США», – відзначали експерти [24]. У бюджет США на 2016 рік була закладена економічна, військова, безпекова та гуманітарна допомога Україні на суму 908 млн 185 тис дол. «Безумовно, Америка, керуючись принципами моралі, може знайти спосіб допомогти українцям, які стали заручниками ситуації, пережити це випробування», – зазначала конгресмен Марсі Каптур в залі Палати представників на початку грудня 2015 р. [24]. Сенатор Джон Маккейн відзначав, що «Уперше за 70 років країна втратила частину своєї території. До нашого вічного сорому ми не дали українцям зброю, якою вони можуть себе захистити» [24]. Конгресмен-демократ Ілеана Рос-Летінен зазначав, що «багато членів

нашого Комітету продовжуватимуть тиснути на адміністрацію Обама щодо цієї шкідливої, непотрібної затримки, яка немає жодного сенсу у наданні летальної зброї, що настільки потрібна українцям» [24].

20 червня 2017 р. відбулася перша зустріч Президентів України Петра Порошенка та США Дональда Трампа у Вашингтоні. Ключовими темами обговорення були бойові дії на Донбасі, анексія Криму, українська економіка та посилення боротьби з корупцією [25]. Зустріч стала першою з новообраним главою Білого дому і налагодження діалогу з новою адміністрацією, стало першочерговим завданням для Президента України. Постановка подальших пріоритетів політики США та України стало основним підсумком зустрічі глав держав [25].

Можемо констатувати й певні позитивні зрушення у сфері військової підтримки України зі. Зокрема, 1 березня 2018 р. Державний департамент США схвалив продаж Україні 210 протиракетних комплексів Javelin і 37 пускових установок до них на загальну суму близько 47 млн дол. Кошти на них надійшли в межах фінансової допомоги від США. У травні 2018 р. Javelin були випробувані на одному із загальновійськових полігонів України [26].

Висновки. Військово-технічна допомога США Україні здійснювалася з метою виконання триєдиного завдання Сил оборони України, а саме: 1) стримування російської агресії та створення умов для відновлення територіальної цілісності України; 2) реформування оборонної сфери відповідно до принципів та стандартів НАТО; 3) імплементація закріпленого в Конституції України та Стратегії національної безпеки України прагнення України бути членом ЄС та НАТО. Надання США військово-технічної допомоги Україні у 2014–2018 рр. виступило каталізатором системної трансформації оборонної політики України, спрямованої на досягнення сумісності з НАТО шляхом одночасної модернізації матеріально-технічної бази, реформування організаційно-штатної структури та перегляду доктринальних підходів.

Поєднання постачань сучасних зразків озброєнь, програм навчання та консультативної підтримки створило практичні умови для переходу до концепцій мережево-центрованої війни й сумісних стандартів логістики, технічного обслуговування й зв'язку. Практичне наближення до стандартів НАТО стимулювало децентралізацію прийняття рішень на рівні підрозділів, посилення цивільного контролю над збройними силами, а також формувало траєкторію трансформації оборонної політики України.

Вивчення взаємозалежності між ескалаційними фазами російсько-української війни та характером військово-технічної допомоги США виявляє чітку кореляцію між рівнем загроз та інтенсивністю і якістю підтримки. Початковий етап війни (2014–2015 рр.), позначений анексією Криму та бойовими діями у східних областях України, супроводжувався обмеженням американської допомоги переважно до нелетальних засобів, що пояснювалося обережністю США щодо прямої конфронтації з Росією. Наступна фаза, яка характеризувалася затяжним протистоянням і поступовим нарощенням військових дій, зумовила поступове розширення допомоги, зокрема включення окремих оборонних летальних систем, таких як протитанкові комплекси Javelin, що мало на меті зміцнення стримувального потенціалу України. Подальша ескалація в умовах зростання агресивності Росії та демонстрації її готовності до широкомасштабних операцій спричинила зростання масштабів допомоги.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на: дослідження оцінки довгострокових наслідків американської військової допомоги для модернізації сектору безпеки України та розвитку українсько-американських відносин.

Список використаних джерел

1. Віднянський С., Мартинов А. Російсько-українська війна та міжнародне співтовариство. К., 2023. 264 с.

2. Україна в безпековій політиці США: Аналітична записка. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/ukraina-v-bezpekovi-y-politici-ssha-analitichna-zapiska>
3. Івасечко О., Лопушанський П. Військова допомога США Україні. URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/49_2023/32.pdf
4. Мороз М., Гавриш А. Економічний вимір військової допомоги США: безпекові пакети та їх вплив на обороноздатність і фінансову стійкість України. *Економіка, управління та адміністрування*. 2025. Вип. 1. С. 14–25.
5. Годлюк А. «Стратегічне партнерство в форматі особливих відносин між Україною та США. *Американська історія та політика*. 2016. Вип. 1. С. 27–40.
6. Лобода Д., Панін І. Політика адміністрацій Президентів Барака Обама та Джо Байдена щодо агресії РФ проти України. *Вісник студентського наукового товариства Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2022. Т. 2. № 14. С. 39–43.
7. Черевко П., Черевко О. Сучасний стан стратегічного партнерства України зі Сполученими Штатами Америки: правові аспекти. *Геополітика України: історія і сучасність: збірник наукових праць*. 2021. Вип. 2 (27). С. 26–35.
8. Величко К., Рачкован О. Стратегічне партнерство України: концептуальні основи і сучасні реалії. *Економічний простір: збірник наукових праць*. 2025. Вип. 198. С. 16–22.
9. Лойшин А., Ясенко С., Косарецький Є., Бойко Р. Сутність ключових понять у сфері міжнародної допомоги, наданої для зміцнення обороноздатності України. *Міжнародне співробітництво у воєнній сфері*. 2023. № 3 (76). С. 46–57.
10. Пашков В. Динаміка українсько-американських відносин за часів адміністрації Б. Обама (2014–2016). *Міжнародні та політичні дослідження*. 2021. Вип. 34. С. 107–122.

11. Від пайків до технологій. Як міжнародна допомога посилила обороноздатність України. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2017/05/4/7065175/> (дата звернення: 21.06.2025)
12. Завгородня І. Обама: дії Росії в Україні - ознака слабкості. URL: <https://www.dw.com/uk/> (дата звернення: 23.06.2025)
13. Куропятник О. Чому США не надають зброю Україні. URL: <https://www.unian.ua/politics/960509-chomu-ssha-ne-nadayut-zbroyu-ukrajini.html> (дата звернення: 25.06.2025)
14. Візит Байдена до України. <https://www.dw.com/uk/> (дата звернення: 21.06.2025)
15. США надіслали 2000 бронежилетів для АТО. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/1681768-ssha_nadislali_2000_bronegiletiv_dlya_ato_1952571.html (дата звернення: 22.06.2025)
16. Ганкевич Р. США не будуть воювати з Росією через події в Україні, — Пентагон. URL: https://zaxid.net/ssha_ne_budut_voyuvati_z_rosiyeyu_cherez_podiyi_v_ukrayini__pentagon_n1321139 (дата звернення: 27.06.2025)
17. Гончаренко Р. Україна і НАТО: саміт слабких надій і обмежених можливостей. URL: <https://www.dw.com/uk/> (дата звернення: 21.07.2025)
18. Ukraine Freedom Support Act of 2014. URL: <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/senate-bill/2828> (date of access: 22.06.2025).
19. Сенат США ухвалив законопроект, який визначає Україну союзником поза межами НАТО. URL: <https://web.archive.org/web/20141215044746/http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/11/7051734/> (дата звернення: 21.06.2025)

20. Коментар МЗС України щодо схвалення Конгресом США Закону «Підтримка української свободи». URL: <https://web.archive.org/web/20141214235630/http://mfa.gov.ua/ua/press-center/comments/2577-komentar-mzs-ukrajini-shhodo-skhvalennya-kongresom-ssha-zakonu-pidtrimka-ukrajinsykoji-svobodi> (дата звернення: 25.06.2025)
21. Обама підписав закон про підтримку України. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/politics/2014/12/141218_obama_signed_sanctions_rl (дата звернення: 21.06.2025)
22. Конгрес США вітав Порошенка 5-хвилинною овацією. URL: https://lb.ua/news/2014/09/18/279847_ssha_poroshenko_privetstvovali.html (дата звернення: 23.06.2025)
23. У бюджеті США на 2015 рік передбачено \$112 млн військової допомоги Україні. URL: https://lb.ua/world/2014/12/10/288901_byudzhete_ssha_2015_god.html (дата звернення: 21.06.2025)
24. Ворожко Т. Що Конгрес США зробив для України у 2015-му році? URL: <https://www.holosameryky.com/a/congress-ukraine-2015/3121984.html> (дата звернення: 22.06.2025)
25. Політичний діалог України та США з 2014 р. і до сьогодні. URL: <https://www.polukr.net/uk/blog/2022/01/politycznyj-dialog-ukrainy-ta-usa-z-2014-do-sohodni/> (дата звернення: 21.06.2025)
26. У мережі оприлюднили список військової допомоги від США з 2014 року. URL: <https://www.5.ua/suspilstvo/u-merezhi-opryliudnyly-spysok-viiskovoi-dopomohy-vid-ssha-z-2014-roku-188257.html> (дата звернення: 23.06.2025)